

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/193/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218200877
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7218200877.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcov: 1/ Q. O., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, E., 2/ E. O., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, E. a 3/ Z. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. 7, Košice, všetci žalobcovia zastúpení JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou, so sídlom Škultétyho 3, Košice, proti žalovaným: 1/ Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 a 2/ Dražby a aukcie, s.r.o., so sídlom Flámska 1, Martin, IČO: 36 751 642, o zdržanie sa výkonu záložného práva, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Košice II zo 7. februára 2018, č. k. 39C/10/2018-26

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcov zastavuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcov, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na nehnuteľnostiach, evidovaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX pre kat. úz. U. ako byt č. XX v bytovom dome č. súpis. XXX na parc. XXXX, na Z. ul. č. X v E. a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 2363/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach tohto bytového domu (ďalej tiež len „nehnuteľnosti“), do času právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorom ide o obsahovo zhodný zdržiaci nárok žalobcov.

2. Žalobcovia sa podľa návrhu domáhajú dočasnej úpravy práv a povinností, vyplývajúcich z hlavného veriteľsko-dlžníckeho právneho vzťahu žalobcov v 1. a 2. rade ako dlžníkov a žalovaného v 1. rade v hmotnoprávnom postavení veriteľa, založeného medzi nimi Zmluvou o poskytnutí úveru „Hypopôžička“ č. U 1079377-13 zo dňa 10.9.2013 (ďalej tiež len „úverová zmluva“) a z naň nadväzujúceho zabezpečovacieho právneho vzťahu žalobcu v 3. rade ako záložcu a žalovaného v 1. rade ako záložného veriteľa zo Zmluvy o zriadení záložného práva, uzavretej medzi žalobcom v 1. rade a žalovaným v 1. rade toho istého dňa pod č. Z 20594-09 (ďalej tiež len „záložná zmluva“). Podstata sporu o výkon práv a povinností z týchto právnych vzťahov podľa tvrdenia žalobcov spočíva v tom, že žalovaný v 1. rade listom zo dňa 27.9.2017 uplatnil právo na zosplatnenie celého úverového dlhu a po márnej výzve na dobrovoľné plnenie pristúpil k uspokojeniu svojej pohľadávky výkonom záložného práva na nehnuteľnostiach. Zo spleti tvrdení a právnej argumentácie žalobcov, vystavanej na rozsiahlej citácii spotrebiteľskej úpravy a judikatúry možno, aj keď s istými obtiažami, vyvodit', že výkon záložného práva žalovaným v 1. rade považujú za neoprávnený v podstate z piatich dôvodov. Z hľadiska závažnosti sa predovšetkým domnievajú, že záložná zmluva je neplatná jednak pre inštitucionálnu neprijateľnosť tohto spôsobu zabezpečenia v spotrebiteľských vzťahoch a jednak tiež i pre rozpor s ich právom na obydlie, upraveným v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V druhej argumentačnej línii žalobcovia poukazujú na spotrebiteľskú neprijateľnosť a nezlučiteľnosť s ich základnými právami, tiež spôsobu samotného výkonu záložného práva speňaním založených nehnuteľností na dobrovoľnej

dražbe. Žalobcovia ďalej nesúhlasia tiež s výškou vymáhanej pohľadávky, pričom v tejto skupine výhrad poukazujú na neprijateľnosť zmluvných dojednaní o poplatkoch za poskytnutie úveru (837,50 Eur) a za upomienky (13,28 Eur a 23,24 Eur) a o zmluvnej pokute za porušenie právnych povinností žalobcov (vo výške 10% maximálne ale 330,- Eur), a tiež i na skutočnosť, že časť poskytnutého úveru bola použitá na zaplatenie ich skorších záväzkov. Podľa žalobcov je ich úverový záväzok (pozn. odvolacieho súdu: podľa úverovej zmluvy bol žalobcom v 1. a 2. rade poskytnutý úver spolu vo výške 56.937,50 Eur; podľa oznámenia žalovaného v 1. rade o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.9.2017 predstavoval celkový dlžný zostatok 55.689,82 Eur) neekvivalentný hodnote nehnuteľností, ktoré majú byť na jeho uspokojenie speňažené na dražbe. Žalobcovia v tejto súvislosti v návrhu konštatujú, že dosahujú príjem a vlastní tiež hnuťelný majetok a teda podľa ich názoru má sa žalovaný v 1. rade domáhať uspokojenia svojej pohľadávky inak ako speňažením nehnuteľností. Napokon žalobcovia odôvodňujú spor o výkon práv a povinností z úverového a i zabezpečovacieho právneho vzťahu, tiež poukazom na ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky v úverovej zmluve (právo veriteľa na vrátenie istiny s príslušenstvom v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy, dojednanie rozhodcovskej doložky). Potrebnosť okamžitej úpravy pomerov žalobcovia v návrhu odôvodnili s argumentačným odkazom na nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 23/2014 zo dňa 24.9.2014 a celý rad rozhodnutí všeobecných súdov v podstate tým, že iný efektívny a zároveň preventívny prostriedok ochrany pred výkonom záložného práva žalovaným v 1. rade, za situácie, keď sú otázky platnosti záložnej zmluvy a výšky úverovej pohľadávky sporné, nemajú.

3. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia v kontexte argumentácie žalobcov v zamietavom rozhodnutí vyšiel z úvah, že prítomnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky nemá za následok neplatnosť celej zmluvy, že Súdny dvor Európskej únie vo svojej judikatúre na ktorú žalobcovia odkazovali, výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou pripúšťa, že pokiaľ ide o správnosť výšky vymáhanej pohľadávky, podľa zákona záložný veriteľ zodpovedá za pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, pričom tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť, že tvrdenie o inom, do úvahy prichádzajúcom spôsobe uspokojenia pohľadávky žalobcovia neosvedčili a napokon že neobstojí ani ich argumentácia vystavaná na práve na rešpektovanie ich obydľia, vzhľadom na to, že s vedomím, že ide o obydlie boli nehnuteľnosti podľa jeho názoru už zaťažené.

4. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote spoločné odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalobcovia namietali, že vo veci rozhodoval nezákonný sudca a sú presvedčení, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal rozhodnúť sudca, ktorý podľa rozvrhu práce Okresného súdu Košice II bol zákonným sudcom vo veciach pridelených do súdneho oddelenia 45C. Odvolatelia sa nestotožnili ani so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, pričom za nesprávny považovali jeho záver o neosvedčení zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Tento záver súdu prvej inštancie podľa žalobcov nekorešponduje s inými rozhodnutiami všeobecných súdov v typovo obdobných prípadoch, na ktoré poukázali, čím podľa odvolateľov došlo k narušeniu ústavného princípu právnej istoty, keďže súd prvej inštancie svoj odklon od rozhodovacej praxe nijak nevysvetlil.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadísk odvolaniami uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. c) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že konanie je postihnuté procesnou vadou, spočívajúcou v nedostatku procesnej podmienky konania, predstavujúcou dôvod, pre ktorý odvolací súd postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) C.s.p. rozhodnutie súdu prvej inštancie musel zrušiť a zároveň konanie zastaviť v zmysle ust. § 391 ods. 1 C.s.p.

6. Podľa ust. § 161 ods. 1 a 2 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").(2) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa ust. § 230 C.s.p., ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

8. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby súd mohol vo veci rozhodnúť. Jednou z negatívnych procesných podmienok konania je tiež prekážka veci rozsúdenej (*rei iudicatae*), premietnutá v zásade *ne bis in idem*, ktorá vo svojej podstate znamená, že existencia právoplatného rozhodnutia v spornej veci bráni novému konaniu a novému rozhodnutiu v tej istej veci. Platí to však iba v prípade, ak účastníkmi konania (sporovými stranami) sú tie isté subjekty, pričom aj predmet konania je totožný. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa konania zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní už ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu alebo ich právni nástupcovia či už univerzálni alebo singulárni (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 1238); procesné postavenie týchto osôb (žalobca a žalovaný) je v tejto súvislosti bez významu. Totožnosť predmetu konania znamená totožnosť žalobného petitu, ako aj skutkového odôvodnenia žaloby, z ktorého žalobný petit vyplýva. Skutkový stav pritom možno považovať za rovnaký vtedy, keď sa nevyskytne žiadna nová skutočnosť, ktorá by zmenila skutkový stav žaloby (por. napr. nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 798/2016 zo dňa 11.1.2017).

9. Z pripojeného spisu vo veci vedenej pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 45C/54/2017 odvolací súd zistil, že v tomto konaní sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na nehnuteľnostiach na tom istom skutkovom základe a s totožným zdôvodnením tiež potrebnosti okamžitej úpravy pomerov strán. Uznesením zo dňa 19.1.2018 Okresný súd Košice II tento návrh zamietol a nakoľko proti nemu žalobcovia nepodali odvolanie, nadobudol právoplatnosť dňa 9.2.2018. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že nad rámec subjektov tohto konania, konania o nariadenie neodkladného opatrenia vedeného na Okresnom súde Košice II sp. zn. 45C/54/2017 sa zúčastnila tiež spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., voči ktorej však návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ani skutkovým vymedzením a ani návrhom rozhodnutia materiálne nesmeroval a keďže so žiadnym subjektom táto spoločnosť nebola ani v procesnom spoločenstve, jej účasť tak nemožno posúdiť inak ako procesne neprípustnú kumuláciu subjektov. Čo je však ešte podstatnejšie z hľadiska posúdenia totožnosti subjektov oboch konaní, dňom 1.1.2018 táto spoločnosť zanikla v dôsledku rozdelenia, pričom jej právnym nástupcom vo vzťahu k spotrebiteľským úverom sa stal žalovaný v 1. rade.

10. Z uvedeného podľa posúdenia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobcovia súdu predložili na rozhodnutie ten istý spor medzi totožnými subjektmi, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, ktorá skutočnosť bráni jej prejednaniu a rozhodnutiu v tomto konaní. Nakoľko ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, jeho následkom je zastavenie konania v zmysle ust. § 161 ods. 2 C.s.p.

11. Odvolací súd považuje za potrebné zaujať stanovisko k argumentácii žalobcov, ktorou odôvodňovali podanie toho „nového“ návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Žalobcovia tejto súvislosti v návrhu poukázali na to, že nariadenia neodkladného opatrenia sa domáhali už skorším návrhom zo dňa 21.12.2017 a že tento ich návrh Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. 45C/54/2017 zo dňa 19.1.2018 zamietol. Procesnú prípustnosť tohto „nového“ návrhu za uvedenej situácie žalobcovia odôvodnili tromi skutočnosťami. Na prvom mieste poukázali na to, že uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 45C/54/2017 zo dňa 19.1.2018 je vecne nesprávne, keďže ako uviedli, „...neposkytol im ochranu a porušil princíp právnej istoty vzhľadom na nimi predložené právoplatné rozhodnutia tunajšieho súdu“. V ďalšom žalobcovia vysvetlili, že „...nemajú priestor na podanie odvolania proti uzneseniu zo dňa 19.1.2018. Sú v časovej tiesni, kde im hrozia nezvratné škody na majetku“. V poslednom rade žalobcovia poukázali na to, že „Najavo vyšli nové skutočnosti - oznámenie žalovaného v 3. rade zo dňa 10.1.2018 o vykonaní ohliadky nehnuteľností“.

12. Pokiaľ ide o nespokojnosť žalobcov s rozhodnutím o ich prvom návrhu odvolací súd poznamenáva, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne alebo neúplne (por. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 237/2013 zo dňa 30.9.2015). Zmyslu argumentácie žalobcov o časovej tiesni na podanie odvolania odvolací súd neporozumel. Faktom však je, že „nový“ návrh podľa obsahu spisu žalobcovia podali už na druhý deň lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Košice II sp. zn. 45C/54/2017 a na zreteli je potrebné mať i to, že pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia platia rovnaké lehoty aj pre odvolacie konanie. Neobstojí ani argumentácia žalobcov o tom, že najavo vyšla nová skutočnosť - list žalovaného v 3. rade (správne zrejme žalovaného v 2. rade) zo dňa 10.1.2018, ktorým mal žalobcom oznámiť, že

vykoná ohliadku nehnuteľnosti. Žalobcovia tým zrejme mienili deklarovat', že „nový“ návrh uplatnili na inom skutkovom základe než za akého už bolo súdom skôr rozhodnuté. Neuvedomili si však pritom, že za zmenu skutkového stavu nemožno považovať akúkoľvek skutočnosť, ktorá sa udeje či sa stane zrejmo po právoplatnosti rozhodnutia, ale len takú, ktorá predstavuje zmenu skutkového základu alebo inak povedané žalobcom tvrdeného skutkového deja v jeho rozhodujúcich momentoch. Žalobcami zmieňovaná skutočnosť parametre zmeny skutkového stavu podľa úvahy odvolacieho súdu rozhodne nespĺňa, naďalej totiž neodkladným opatrením sledujú úpravu tých istých pomerov strán a potrebnosť a naliehavosť takéhoto opatrenia zároveň odôvodňujú tými istými skutočnosťami. Je zároveň úplne logické, že pokiaľ dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa prvého návrhu žalobcov bolo, že žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva speňažením nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe, novou relevantnou skutočnosťou, zakladajúcou možnosť prejednávania rovnakého návrhu už jednotlivé právne a faktické úkony, ku ktorým v tomto procese pri prirodzenom chode udalosti dochádza, samozrejme nebudú.

13. Nakoľko návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcov nemal povahu návrhu vo veci samej, ani rozhodnutie súdu prvej inštancie, rovnako ako toto uznesenie odvolacieho súdu nemajú povahu konečného rozhodnutia. V súlade ust. § 262 ods. 1 C.s.p. preto o nároku na náhradu trov konania o nariadení neodkladného opatrenia, včítane trov odvolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.